

Elmarad a „házasság”?

Még a múlt évben beszámoltunk arról, hogy a súlyos gondokkal küszködő Várpalotai Kutató Fúró Vállalat egyesül a Veszprém Szénbányákkal, s 1989. január 1-jétől a nagyvállalat nyolcadik üzeme lesz. Január 1-je elmúlt, ám a „házassághoz” elkerülhetetlenül szükséges hivatalos „esküvőt” még nem tartották meg. Vajon miért? Kérdésünkre Németh Györgytől, a Veszprémi Szénbányák Vállalat vezérigazgató-helyettesétől kaptunk választ.

– Való igaz, a várpalotai kutató-fúró vállalati tanácsa még a múlt év októberében döntött a vállalatunkhoz történő csatlakozás mellett. A mi vállalatunk igazgató tanácsa ezt novemberben elfogadta olyképpen, hogy az a Veszprémi Szénbányák nyolcadik üzeme lesz. Minderről, vagyis a két vállalat egyesülési szándékáról még novemberben tájékoztattuk az Ipari Minisztériumot.

– S mi történt?

– A minisztérium az ügyben tárcaközi egyeztetést kezdeményezett, amely egyébként előírás, s amelynek során azonban az Igazságügyi Minisztérium úgy foglalt állást, hogy a két vállalat egyesítésére csak akkor van mód, ha mindkét vállalatot az alapító szerv határozattal megszünteti és új vállalatot létesít. Az ennek megfelelő határozattervezetet, vagyis a Veszprémi Szénbányák megszüntetésére, valamint azonos névvel újbóli létesítésére vonatkozó javaslatát a minisztérium december 23-án küldte meg nekünk.

– Ha jól értem, a „házassághoz” tehát előbb meg kell szüntetni mindkét vállalatot, majd közösen egy új vállalatot létrehozni ugyancsak Veszprémi Szénbányák elnevezéssel. Mindez csak formalitás!

– Csak látszólag. Bár az egyesítésnek ezt a módját akkor is sérelmesnek tartjuk, ha csak formalitás. A „házassulandók” ugyanis nem tartoznak egy kategóriába. A Veszprémi Szénbányák vagyona 4 milliárd, a kutató-fúróké 130 millió forint értékű. A mi vállalatunk létszáma mintegy 9 ezer, az FKfV-nél 400-an dolgoznak. S végül a legjelentősebb különbség: a Veszprémi Szénbányák Vállalat gazdaságosan működik, a múlt évben is

300 millió forint feletti nyeresége volt, a várpalotai cég gazdasági bajokkal küszködik és veszteséges. De feledjük mindezt, sokkal lényegesebb, hogy az újraegyesítés azzal a következménnyel jár, hogy a vállalatnak megváltozik a statisztikai besorolási száma, és ezzel együtt az úgynevezett pénzforgalmi jelzőszáma.

– Már megbocsásson, az átlagolvasónak ez meglehetősen „hottentottául” hangzik.

– Ez így van, csak hogy számunkra az ebből fakadó hátrányos következmény nagyon is világos. Nevezetesen, hogy a vállalattal gazdasági kapcsolatban álló felek pénzbefizetései átmenetileg nem jutnak el hozzánk. A késedelmesen érkező pénzek gazdálkodási nehézségekkel, illetve egyéb hátrányokkal járhatnak. Előfordulhat, hogy a folyamatos működés anyagi feltételeinek biztosítása érdekében súlyos kamatok mellett nekünk kell hiteleket fölvenni.

– S nincs más megoldás?

– Az Ipari Minisztérium tájékoztatása szerint a két vállalat egyesítésére a vállalatok megszüntetése nélkül nincs törvényes mód. Elvben elképzelhető az a megoldás ugyan, hogy kezdeményezzék a Várpalotai Kutató Fúró Vállalat felszámolását. Ez a procedúra azonban több hónapos időt venne igénybe, amely alatt a kutató-fúró vállalat gazdálkodási nehézségei tovább mélyülnének, esetleg katasztrofális, menthetetlen helyzetbe jutnak.

– Mit tesznek hát önök? Elmarad a „házasság”?

– Nem, hiszen minden józan érv emellett szól. A két vállalat az egyesülés tényleges előkészítését változatlanul folytatja. Vállalatunk a gyakorlatban korántsem mindennapos, de a törvényes keretek között maradót intézkedésekkel, például segítséget nyújtott ahhoz, hogy a Várpalotai Földtani Kutató Fúró Vállalat tudjon bért fizetni. Folytatja a könyvelési, anyaggazdálkodási és egyéb rendszerek összehangolására vonatkozó munkálatokat, a beillesztés szervezését. Az FKfV ez évi műszaki üzemi terveit már a mi vállalatunk szakembereinek tanácsadó közreműködésével állította össze. Igen lényeges, hogy vállalatunk „rendeléseit” soron kívül adta meg a föld-

tani kutató-fúró vállalatnak. Így a munkák megkezdése esetén előleg nyújtásával és egyéb módon segíthetjük az előbb vagy utóbb cégünkhöz kerülő földtani kutató-fúró vállalatot. Vagyis arra törekszünk, hogy a közelünkben meglévő és szükséges műszaki, szellemi kapacitás mindaddig egyben maradjon, amíg az ügy végleges jogi rendezést nem nyer. Mert bízunk abban, hogy a főhatóságok végül is csak megtalálják ennek módját.

✱

Gondjaink számba vévesekor gyakran felemlítjük, hogy a vártnál kisebb mértékben jelentkezik nálunk a külföldi tőke, hogy a különböző vegyes vállalatok, vállalkozások létrejötte, a tőke mozgása lassúbb a kívántnál. De valójában lehet-e ezen csodálkozni, ha a körülményeskedő, bürokratikus ügyintézés országunk, sőt, megyehatárunkon belül is, megnehezíti az erők ésszerű szerveződését. Még jól emlékszünk arra, hogy a Veszprém Megyei Állami Építőipari Vállalat esetleges megmentése, a nála levő erők hasznosítása érdekében az Alba Regia „házastársul” fogadta volna a VÁÉV-et. Ám a jogi procedúrák oly mértékben sújtották a segítő kezdet nyújtó fehérváriakat, hogy azok inkább elálltak tervük megvalósításától. Úgy tűnik, kísértetiesen megismétlődik a helyzet. A Veszprémi Szénbányák jól felfogott vállalati és ágazati érdektől is vezéreltetve be szeretné fogadni a gazdálkodási gondokkal küszködő várpalotai céget. Ám, hogy emiatt kár, veszteség érje – túl a természetesen vállalt kockázaton –, az mindenképpen elfogadhatatlan. Meglehet, nem az ügyintézők nehézkességében van a hiba, hanem sokkal inkább a magát még mindig erősen tartó jogi szabályozásban, procedúrában, amely bizonyára valamikor indokolt és jogos volt. De nem ma, a rohamos léptekkel változó, átalakuló gazdasági környezetben. Ha lépni akarunk, márpedig akarunk, tudomásul kell venni, csakis a gazdálkodókat illeti meg a döntés joga – a felelősség vállalásával egyetemben –, hogy hol, kivel és mire vállalkoznak.

Andrássy Antal